

**Rune Fardal
Fjellvn. 74
5019 Bergen**

Bergen 12.8.2008

Ankeutvalget for fagetiske klagesaker

v/Fagetisk Råd, NPF

v/Nina Berg

Boks 11, Slåtthaug

5851 Bergen

ANKE – Sak 05/08K

Analyse av svar fra FER

Innklaget Psykolog : Eli S. Hallaråker.

Denne anken bygger på det faktum at fagfolk plikter å forholder seg til vitenskapelig metodikk og empiri (erfaringsbasert kunnskap) i sitt arbeide. Det gjelder, slik EPNP (Ethiske Prinsipper for Nordiske Psykologer) beskriver, også for psykologer i FER (Fagetisk Råd).

Abstrakt

Uten å realitetsbehandle klagen legger FER til grunn at den sakkyndige rapport ikke bryter med fagetiske prinsipper!! Dette er det selvfølgelig ikke mulig å kombinere med en faglig holdbar metode! Dette må bygge på en forutinntatt holdning for å beskytte egne medlemmer som klart bryter med vitenskapelige, empiriske prinsipper slik analysen av den sakkyndige rapport dokumenterer. FER fremstår gjennom sin ”konklusjon” som et falskt alibi for NPF sitt forsøk på å fremstå som troverdige. NPF har i realiteten ikke noe fagetisk organ som foretar noen reell fagetisk vurdering! Ved å sette likhetstegn mellom klagers formål og selve klagepunktene unnlater og unndrar FER å realitetsvurdere klagen! Allikevel påstår FER at den sakkyndige rapport ikke bryter med fagetiske prinsipper?? Hvordan er dette mulig innefor vitenskapelig metodikk??

Anken begrunnes på følgende måte:

Gjennomgang av FER's besvarelse

FER skriver at klager viser til to formål med klagen. Det første er:

1. "Å få vite om **Norsk Psykologforening**, og derigjennom dens medlemmer, inkl Fagetisk råd, mener den sakkyndiges rapport fra 2002 i denne sak, er **faglig akseptabel** ut i fra de etiske og faglige retningslinjer norske psykologer arbeider under og er bundet av og som foreligger for slike rapporter!

Dette formålet blir besvart på følgende måte:

FER kan heller ikke slik klager ønsker redegjøre for NPFs medlemmers syn på rapporten. FER er Norsk Psykologforenings instans for vurdering av etiske spørsmål og har ikke instruktiv myndighet overfor det enkelte medlems faglig syn. FER sitt mandat er å forholde seg til fagetiske aspekter ved innklagedes arbeid. Det er utenfor FERs mandat å gi en "second opinion" i forhold til den sakkyndig rapporters vurderinger og konklusjoner.

Det andre formålet med klagen var å:

2. Få psykolog Hallaråker til å trekke denne sakkyndige rapporten tilbake da det ikke aksepteres at slike påstander får stå uimotsagt i et notat av denne typen!

Dette formålet besvares så slik av FER:

FER finner at formål 2 (referert over) faller utenfor FERs mandat. Rapporten er en del av en rettslig prosess hvor dom er falt. Rapporten må som sådan eventuelt bestrides gjennom ankemulighetene i rettssystemet.

I FER sin "konklusjon" blir disse formålene med klagen besvart som om de er klagepunktene mot rapporten. Det til tross for at FER selv skriver :

Klager oppgir i hovedsak 2 formål med klagen:

og dermed må oppfattes som formålet med klagen! Formålet sier intet om klagepunktene. FER synes ikke evne skille mellom formål og faktiske klagepunkter! FER sier rett ut at "*Rapporten må som sådan eventuelt bestrides gjennom ankemulighetene i rettssystemet*"! FER gjør i realiteten i sin "konklusjon" ingen **faglig** vurdering og derigjennom heller ingen **metodisk** vurdering av rapporten. De skyver isteden ansvaret over på rettssystemet ved at rapporten må bestrides gjennom en rettssak! En slik ansvarsfraskrivelse er ikke tillitsvekkende.

Når FER ikke vurderer faglig innhold og holdbarhet, og ikke diskuterer vitenskapelig metodikk (eller mangel på slik), hva er det da FER egentlig gjør noen vurdering av?? Hvordan kan de da konkludere? Etikk eksisterer ikke i et vakuum, men i relasjon til, i dette tilfelle, fag! En ting er sikkert, FER kan ikke si noe verken om det faglige eller metodiske, når de selv skriver at det har de ikke realitetsvurdert [5.1.2.2] i sitt svar!

Svært alvorlig blir det da, når FER så skriver at rapporten fra Hallaråker både er i overensstemmelse med vitenskapelige prinsipper og valg av metode er i overensstemmelse med gjeldende retningslinjer!

Hvordan kan FER vite det, når de verken har vurdert det faglige eller det metodiske? I sitt valg av standardiserte svar velger FER:

[5.1.2.2] Klagen forkastes uten nærmere utredning, da det er åpenbart at den ikke vil føre frem.

Her fremgår det klart at klagen ikke er realitetsvurdert!

I realiteten avslører FER en forutinntatt holdning i sin ”vurdering” ved at de ikke har satt seg inn i rapporten og således ikke har grunnlag til å uttale seg om den i det hele tatt! Når FER allikevel ”konkluderer” må de gjøre det ut i fra en forutinntatt hypotese om at Hallaråkers rapport er holdbar! Det strider fundamentalt mot enhver faglig metode og etikk.

Faglig metodisk svikt bryter meget klart med vitenskapelige forutsetninger og med norsk lov (jmf. for eksempel Helsepersonelloven §15). Derigjennom bryter det med de normer og den **etikk** disse bygger på! Som begrunnet i analysene av rapporten bryter rapporten opplagt mot de retningslinjer som er gitt for hvordan slike rapporter skal skrives! En slik forståelse støtter seg på en rekke anerkjente fagfolk innen norsk psykologi og psykiatri. På det grunnlaget bryter den med fagets prinsipper beskrevet i EPNP.

I den 4 avsnitts lange besvarelsen FER kaller ”Konklusjon”, utgjør 2 av avsnittene besvarelse på 2 formål med klagen! Det er likeledes meget klart at FER skiller mellom formålet med klagen og selve klagepunktene, for de skriver at: ”*Vedlegg som er gjennomgått ved behandlingen av klagen er:*”

- Innklagedes sakkyndige rapport av 14.05.02
- Klagers brev til FER datert 25.04.2008 inneholdende 7 hovedklagepunkter
- Professor Thuens rapport, omsorgsevne
- Psykologspesialist Broch rapport, omsorgsevne

I pkt. 2 går det her meget godt frem at FER oppfatter at selve klagepunktene er forskjellige fra formålet med klagen. Allikevel bruker de halve konklusjonen til å besvare formålet!

Selve klagepunktene blir overhodet ikke vurdert eller besvart! Isteden skriver FER at:

FER sin vurdering av rapporten viser at innklagede har arbeidet i overensstemmelse med vitenskapelige prinsipper, hennes valg av metode og fremgangsmåte er i tråd med gjeldende retningslinjer for hvordan en slik rapport skal utarbeides. Hun har vist og gjengitt en særlig oppmerksomhet på metodiske begrensninger, blant annet når hun har brukt MMPI, noe som er i overensstemmelse med anerkjent kunnskap på området.

Hvordan kan FER påstå noe slikt når de ikke har realitetsvurdert klagen?? FER viser til: *"FER sin vurdering av rapporten..."*, men det foreligger ingen vurdering av rapporten noe sted! Som beskrevet over har ikke FER noen forutsetning til å uttale seg som de gjør, de skriver selv at de ikke har vurdert verken det faglige eller metodiske, *"Det er utenfor FER sitt mandat å gi en "second opinion"..."*! Det kan være all grunn til å anta at FER enten ikke har kompetanse til å vurdere sakkyndige rapporter eller at de ikke har lest den sakkyndige rapport eller at de har en forutinntatt hypotese for sin "konklusjon".

Avslørende blir det jo når FER påstår at de har vurdert to andre psykologers rapporter, hvis konklusjon er stikk motsatt av Hallaråkers konklusjon! Når Hallaråkers rapport påstås holde fagetisk, og de to andre psykologers rapporter har stikk motsatt konklusjon om samme tema/person/tidspunkt (omsorgsevne), holder disse to rapporter da ikke fagetisk standard?? Om alle rapporter holder fagetisk standard, hvordan er det da mulig å få stikk motsatte konklusjoner?? Tar man med alle de faglige avsløringer analysen av Hallaråkers rapport dokumenterer ved henvisning til faglitteratur, blir det FER's "konklusjon" svært problematisk i en vitenskapelig holdbar vurdering!

FER sender tilbake til klager, vedleggene som heter:

- "Analyse, vurdering og Diskusjon av en sakkyndig rapport"
- "Forfalskning, faglig uredelighet og svindel, i sakkyndige rapporter".

Disse vedlegg inneholder klagepunktene og utførlig begrunnelser og diskusjon av disse! Først sendte FER dette i retur til klager, med begrunnelse av at de ikke trengte dette! **Hvilke klagepunkter skulle de da vurdere, når de sender disse tilbake??** Klager sendte så dette tilbake til FER med en presisering av 7 hovedklagepunkter. Ikke noen av disse 7 punkter blir besvart av FER! Mens disse 7 punkter dokumenterer med referanse fra anerkjent faglitteratur at Hallaråker har brutt både vitenskapelige og metodiske prinsipper, påstår FER uten noen begrunnelse, diskusjon eller dokumentasjon at *"arbeidet er i overensstemmelse med vitenskapelige prinsipper"*! Hvilke prinsipper er det FER viser til?? Hva bygger de en slik påstand på?? FER avsløres her i ren svindel! Dette har ikke noe med faglig vurdering å gjøre.

Det er pr. definisjon ingen konklusjon FER gir, for det foreligger ingen forutgående diskusjon av noen premisser for det de kaller "konklusjon"! Faktisk foreligger det ingen premisser for en slik "konklusjon"! Som beskrevet over har ikke FER vurdert verken fag eller metode, og kan selvfølgelig heller ikke si noe faglig (second opinion) om dette. Det er fremstår som lite troverdig å avvise formålet med en klage og så legge dette til grunn som begrunnelse for en "konklusjon" over 7 konkrete klagepunkter!

Det FER gjør er å fastslå uten noen begrunnelse, at rapporten er i overensstemmelse med *"anerkjent kunnskap"*! Da snaker vi imidlertid om en påstand! Hvilken kunnskap FER viser til er ikke angitt! FER må vite at et hovedprinsipp i vitenskapelig metode er etterprøvbarehet. Etterprøvbarehet blir umulig med FER sin "konklusjon" som utelater premisser for denne "konklusjon" og dermed en diskusjon og vurdering av disse! Hvordan skal en evt. ankeinstans vurdere FER sin "konklusjon"? De kan umulig vite grunnlaget for FER sin "konklusjon"!

Det FER gjør er å legge til grunn en forutinntatt hypotese! Det fremgår både i rapporten fra professor Thuen og psykologspesialist Brock at de begge stiller spørsmål ved hvordan Hallaråker kan ha kommet til en så negativ "konklusjon" om far, i sin rapport. I motsetning til FER har vi her to anerkjente fagfolk som klart stiller spørsmål ved Hallaråkers rapport! Hvorfor skiller deres vurdering seg så dramatisk fra FER sin vurdering?? Thuen diskuterer flere årsaker til dette, men konkluderer stikk motsatt av Hallaråker hva gjelder fars omsorgsevne. Hvordan er dette mulig, bare dager etter at Hallaråker gjorde sin vurdering?? FER gjengir både Thuens og Brock sin rapport som grunnlag for sin "konklusjon", men nevner ikke at disse har stikk motsatt konklusjon! Hva er det egentlig FER vurderer? Det synes å komme til syne en frykt hos FER i å legge klagen til grunn og at dette blir viktigere enn å forholde seg profesjonelt til en meget velbegrunnet klage!

Til tross for at både metode og fremgangsmåte i den sakkyndige rapport dokumenteres å stride fundamentalt mot faglitteratur og de krav som der er beskrevet for slike rapporter påstår FER at *"... hennes valg av metode og fremgangsmåte er i tråd med gjeldende retningslinjer for hvordan en slik rapport skal utarbeides"*! Hvilke retningslinjer er det FER legger til grunn?? Når FER selv beskriver at de ikke har vurdert verken faglig innhold eller metode, kan de heller ikke si noe om dette! FER avslører i sitt valg av standardsvar [5.1.2.2] at de ikke har realitetsvurdert klagen!!

FER sier overhodet ingen ting om hvordan Hallaråker faktisk opptrer i bruk av "metode" og "fremgangsmåte". *Eksempelene er mange:*

- a) Å benytte MMPI som metode og deretter svikte totalt i tolkningen av skårbildet viser faglig svikt og dermed svikt i metode, hos Hallaråker.
- b) Å intervjuer begge foreldre som metode og deretter ensidig legge den ene forelders udokumenterte påstander til grunn, er også metode, men bruken av denne metode svikter fullstendig faglig! Spesielt når den andre forelders beskrivelser dokumenteres!

Det er godt dokumentert i analysene av rapporten (som FER returnerte) at fremgangsmåten ved metoder og arbeid overhodet ikke er akseptabelt om man legger faglitteraturens beskrivelser for slike rapporter til grunn! Eksempelene på dette er mange og gjengitt i analysen av rapporten.

I analysen er det vist til en rekke punkter som iht. referert faglitteratur, bryter klart med slike retningslinjer. Hallaråker har ikke gjort forsøk på å falsifisere de påstander mor eller andre i rapporten kommer med, dermed blir de helt verdiløse i en faglig setting, og bryter klart med helsepersonellovens §15. Hallaråker har bevisst ensidig lagt mors og hennes støttespillers udokumenterte påstander til grunn, selv om de dokumenteres som usanne av andre dokumenter. Fars dokumentasjon, som bla. inneholdt mors egne brev, dokumenterer dette, men ble utelatt av Hallaråker, hvilket svekker troverdigheten til rapporten og i realiteten ekskluderer rapporten som et faglig, vitenskapelig dokument. Å utelate den enes dokumenter er brudd på vitenskapelig metode! Rapporten er umulig å etterprøve, all den tid den i hovedsak bygger på mors udokumenterte påstander og alt som imøtegår disse er fjernet fra datagrunnlaget. Et annet alvorlig punkt er at Hallaråker flere steder blander observasjoner med vurderinger og subjektive antagelser! FER mener

dette er akseptabelt faglig fremgangsmåte, mens den samlede litteratur (og ekspertise) på området forkaster slike uvitenskapelige metoder. En rekke slike alvorlige forhold som tydelig fremkommer i klagen/analysene er ikke vurdert overhodet av FER. Det vitner om en **kunnskapløs forutinntatthet** til klagen.

FER synes fremstå defensivt. Hadde det ikke vært noe galt med Hallaråkers rapport burde det vært svært enkelt for FER å tilbakevise alle de brudd på fagetisk virke som dokumenteres i analysen av rapporten. Når det ikke skjer underbygger det bare at FER søker fremme en forutinntatt hypotese helt løsrevet fra den sakkyndiges rapportes faktiske innhold.

Videre påstår FER uten noen dokumentasjon eller diskusjon at *"Hun har vist og gjengitt en særlig oppmerksomhet på metodiske begrensinger, blant annet når hun har brukt MMPI.."*! Hvor viser Hallaråker dette?? Hallaråker viser til at *"MMPI test er omstridt i barnefordelingsaker"*. Allikevel benytter hun den! FER påstår dette til tross for at faglitteraturens tolkning av nettopp MMPI skåren viser at Hallaråkers "tolkning" av skårbildet er **stikk motsatt** av hva faglitteraturens tolkning, slik analysen meget klart **dokumenterer**! Hvordan kan FER uttale seg om metode når de ikke har gjort noen faglige vurderinger?

En slik "konklusjon" fra FER kan bare bygge på en/ flere av 4 muligheter:

1. FER har ikke lest analysen/klagen av MMPI testens tolkning og har en forutinntatt holdning.
2. FER har ikke kunnskap om MMPI tolkning eller retningslinjer for sakkyndige rapporter.
3. FER ser bevisst bort i fra alt som dokumenterer at den sakkyndige rapport er feil.
4. FER er kjent med at klager ved en reke tilfeller dokumenterer alvorlig svikt av flere sakkyndige psykologer og motarbeider bevisst slik kritikk.

FER begrunner ikke noe sted sine "konklusjoner" om at Hallaråker sin tolkning av bla. MMPI skåren er *"..i overensstemmelse med anerkjent kunnskap på området"*! Det kan de da heller ikke, for analysen av MMPI rapporten bygger på anerkjent kunnskap på området med referanser til denne. Analysen av MMPI testen **gjengir** nettopp **anerkjent kunnskap** på området, og den er **stikk motsatt** av hva FER påstår. Det tyder på at FER ikke er kjent med slik kunnskap eller bevisst utelater anerkjent kunnskap!

Videre skriver FER i siste avsnitt av sin "konklusjon" at:

FER finner ikke at rapporten bryter med fagetiske prinsipper. Når klager har sin alternative forståelse av situasjonen, innklagedes arbeid, fremgangsmåte og vurderinger, er dette noe som er rettslige tema og ikke noe som FER i ettertid kan gå inn og etterprøve. Tilsvarende gjelder klagers påstand om at innklagede i sin rapport har lagt feil faktum til grunn og at hennes vurderinger derfor blir feil.

Det kan være all grunn til å se hva FER egentlig mener med *"fagetiske prinsipper"* når det så klart er dokumentert med henvisninger til faglitteraturen at de beskrivelser som der

er gitt er brutt av Hallaråker! Det faktum at FER mener det eksisterer en ”*alternativ forståelse*”, som ikke er vurdert av Hallaråker er i seg selv et bevis på en alvorlig mangel ved Hallaråkers rapport! Nettopp for å unngå forutinntatte hypoteser, skal alternative forståelser og hypoteser vurderes av den sakkyndige. Det er ikke gjort! Isteden påstår FER at dette er en sak (”*rettslig tema*”) for domstolene!! FER skyver i realiteten ansvaret over på domstolene. Det tragiske blir at domstolene ikke har nødvendig fagkunnskap! FER driver i realiteten ansvarsfraskrivelse!

Det kan ikke være tvil om at det var Hallaråkers ansvar å legge frem for domstolen nettopp evt. alternative, forståelser slik at domstolen kunne gjøre valget. Domstolen fikk aldri den valgmuligheten, Hallaråker tok rollen både som utreder, anklager og dommer! Det strider fundamentalt mot forutsetningene for den sakkyndiges rolle.

Når FER ikke vurderer Hallaråkers rapport faglige innhold, kan de heller ikke si noe om rapportens fagetiske holdbarhet. Det kan ikke herske tvil om at en rapport som svikter fundamentalt faglig også er fagetisk forkastelig. Likeledes må det blir et alvorlig etisk problem om det dokumenteres, slik det er gjort i klagen, at opplagte feil faktum er lagt til grunn. Mors løgner avsløres i mors egne dokumenter! Et eksempel: Man kan ikke samtidig påstå til sin lege at far plutselig er blitt en psykopat (slik legen refererer mor har sagt) og så sende brev til UDI, der hun ber dem kaste fars nye kone ut av landet med den begrunnelse at da kan kanskje mor få far tilbake! Mors brev til far gjennom hele samlivet der hun skriver hvor glad hun er i ham og hvor mye godt han har gjort for henne kommer i sterk kontrast til de løgner mor kommer med etter at far tar ut skilsmisse! Ingen av disse motstridende fakta blir vurdert av Hallaråker! Hun legger bare løgnene mor kommer med når far vil skilles, til grunn for sine ”vurderinger”! Slikt blir det ikke faglig holdbare vurderinger av! Slikt blir det konflikt av.

Det er ikke mulig å skrive en fagetisk holdbar rapport om det faglige svikter og feil faktum legges til grunn! I helsepersonelloven §15 står det:

§ 15. Krav til attester, legeerklæringer o.l.

”Den som utsteder attest, legeerklæring o.l. skal være varsom, nøyaktig og objektiv. Attest, legeerklæring o.l. skal være korrekte og bare inneholde opplysninger som er nødvendige for formålet...”

Faglig svikt og feil faktum bryter klart mot denne loven. Da kan ikke FER påstå som de gjør at det ikke foreligger fagetiske brudd! Brudd på norsk lov er også brudd på etikk, faglig eller ikke!

Det fremgår videre meget klart av EPNP (Etiske prinsipper for nordiske psykologer) at begreper som ”*kompetanse*” og ”*faglig forsvarlig*” utgjør en del av denne etikken. Beskrivelser som:

” Psykologer arbeider ut fra kunnskap basert på forskning og underbygget erfaring ”

” Psykologen bestreber seg på å utvikle og opprettholde høy faglig kompetanse i sitt arbeide ”

” Psykologen arbeider i overensstemmelse med vitenskapelige prinsipper og underbygget erfaring og ivaretar en kontinuerlig profesjonell utvikling ”

”.. psykologen opptrer ærlig, upartisk og respektfullt overfor relevante involverte parter ”

er alle hentet fra EPNP og bygger klart på en vitenskapelig holdbar forståelse. Disse fagetiske prinsipper er det utførlig dokumentert at Hallaråker bryter i sin rapport. Allikevel påstår FER uten noen dokumentasjon eller begrunnelse at Hallaråkers klare vitenskapelige brudd slik de er dokumentert, **”ikke bryter med fagetiske prinsipper”**? FER dokumenterer ikke noe sted at slike brudd ikke har skjedd eller at analysene av disse klare brudd på noen måte er feil.

FER søker begrunne sitt syn med at klager har sin *”alternative forståelse”* av Hallaråkers fremgangsmåte og vurderinger, men synes se helt bort i fra at den forståelse klager legger til grunn, ikke er klagers forståelse, men faglitteraturens forståelse, slik det utførlig **dokumenteres** gjennom henvisninger nettopp til faglitteratur i analysen av for eksempel MMPI testen!

Videre er det ikke redegjort fra FER om klagers begrunnelse er mer riktig eller gal enn Hallaråkers begrunnelse. FER tar det bare for gitt at Hallaråkers begrunnelse synes mer riktig. Det har FER intet grunnlag til å vurdere, for de har sendt analysene, som viser klagers ”forståelse” tilbake og dermed ikke vurdert dette!

FER begrunner ikke sin ”konklusjon” ut i fra vitenskapelig erkjent kunnskap, for den er referert i klagers MMPI analyse. Uansett hvilken bakenforliggende agenda eller årsak FER har, bygger den ikke på et vitenskapelig og empirisk basert fundament. Dermed bryter FER i realiteten selv med EPNP! Det organ NPF har for å etterse EPNP bryter selv de samme etiske prinsipper.

Når faglitteraturen viser at vitenskapelige, empiriske prinsipper er brutt så klart som i denne sak, og FER uten noen begrunnelse påstår at:

FER finner ikke at rapporten bryter med fagetiske prinsipper.

er det all grunn til å enten stille spørsmål ved FER sin operasjonalisering/definisjon av begrepet ”fagetiske prinsipper” eller stille spørsmål ved FER sin troverdighet og agenda! Er det i det hele tatt mulig å si noe om fagetikk uten å sette seg inn i det faglige?? Selvfølgelig er det ikke det, all den tid den fagetiske holdbarhet er uløselig knyttet til det faglige innhold! Det synes umulig å si noe om det etiske ved en faglig vurdering, uten samtidig sette seg inn i det faglige arbeidet!

Slutning

Det kan være grunn til å anta at den legitimitet FER tilsynelatende gir til NPF er en **falsk legitimitet** av seriositet. NPF søker fremstå som seriøse ved å ha et etisk utvalg, men det etiske utvalg synes selv klart bryte med fagetisk prinsipper. En klager blir overhodet ikke tatt på alvor! Det synes som om at FER er mer opptatt på å ”frifinne” alvorlige brudd

både på vitenskapelig metoder og fremgangsmåter. Dette kan bare forstås ut i fra en holdning der man ikke vil kritisere sine medlemmer, uansett hvilke feil de begår. Det må foreligge en forutinntatt hypotese for å frifinne en psykolog på denne måten! Faktisk tar ikke FER seg en gang bryet med å innhente et tilsvarende svar fra Hallaråker, for de skriver at:

Fagetisk råd vurderer at det foreligger tilstrekkelig dokumentasjon til å vurdere saken. Det er ikke funnet nødvendig å innhente tilsvarende svar fra innklagede.

Det fremstår som særdeles **arrogant** i en setting der det ut i fra faglitteraturen foreligger omfattende dokumentasjon på at grove faglige feil er begått av Hallaråker! Først fjerner man alle klagepunkter (makuleres) og deres begrunnelse og diskusjon, deretter finner man det ikke en gang nødvendig å innhente tilsvarende svar fra innklagede psykolog. Dette kan vanskelig forstås som annet enn at FER gjør alt for å unngå å komme i en diskusjon rundt klagepunktene. Dette kan vanskelig tokes som annet enn at FER frykter å gi klager ytterligere holdepunkter for klagen. Så detaljert som klagen er utformet i analysene fremstår det særdeles arrogant å avvise alle klagepunkter ved at man **tier dem i hjel**.

Det er en kjent teknikk for å unndra seg sitt ansvar. **Hadde FER vært så sikre på at klagepunktene ikke hadde ført frem burde det vært en smal sak å tilbakevise dem, ved referanser til faglitteratur. Når det ikke skjer underbygger det bare ytterligere at FER ikke har holdepunkter for å tilbakevise klagen.** I frykt for å innrømme at klager har rett slik det dokumenteres, prøver man isteden å tie klagen i hjel! Hallaråker har prøvd å benytte den samme metode uten særlig hell. Problemet både Hallaråker og FER ikke synes forstå er at en slik taushet slett ikke stanser saken, men gjør det nødvendig å fortsette saken. Tausheten dokumenterer i realiteten den faglige svikt!

Dette er meget alvorlig for det svekker FER, og dermed NPF sin **troverdighet**. En troverdighet de er avhengig av i møte med sine klienter og domstolene. Når det så klart som her dokumenteres klare brudd med fagetiske prinsipper, vitenskapelig metode og empiri, og FER overser/aksepterer og tier dette ihjel, fremstår FER som **uten troverdighet**.

FER viser gjennom sin "konklusjon" (les: påstand, i mangel av premisser) at de ikke har satt seg inn i klagens begrunnelse (den har de returnert/makulert), de har ikke besvart klages hovedpunkter og FER sine påstander bryter opplagt mot vitenskapelige og empirisk baserte prinsipper (gjengitt i bla MMPI analysen). En konklusjon må sies å bygge på en forutgående diskusjon av premisser for og imot. Det er det som skiller en konklusjon fra en påstand! En påstand er således en premiss som må underlegges diskusjon før en konklusjon kan trekkes om påstanden var riktig eller ikke. Noen slik diskusjon foreligger ikke fra FER. FER overser bevist (sender tilbake) faktagrunnlaget for klagen og ender opp med først og vurdere formålet med klagen og deretter uten noe henvisning eller hold i faglitteratur påstå at den sakkyndige rapport fra Hallaråker er akseptabel.

FER må gjerne **påstå** at Hallaråkers rapport er fagetisk holdbar, men det betyr ikke at den er det. FER har ikke godtgjort en slik påstand ut fra vitenskapelig kunnskap og metode!! Dermed blir deres "konklusjon" ikke mer enn en **ubegrunnet påstand**!

FER fremstår således mer som NPF sitt **alibi** for å ha en ”fagetikk”, mens både enkelte av NPF sine medlemmer som bla. Hallaråker, og FER selv, klart bryter med denne etikken!

Det kan virke som om frykten for å innrømme medlemmers manglende vitenskapelige og empiriske fundament gjør at FER ender opp med å forsvare og bortforklare **grove brudd** på vitenskapelige, empiriske prinsipper og NPF sine egne fagetiske prinsipper! Frykten for å miste medlemmer synes sterkere enn behovet for at medlemmene holder forsvarlig fagetisk nivå!

På bakgrunn av FER sin ”konklusjon” må en legge til grunn at FER og med det NPF mener følgende punkter er fagetisk forsvarlige og vitenskapelige empirisk holdbare:

1. Foreta tolkninger som er stikk motsatt av hva faglitteratur beskriver.
2. Utelate å falsifisere påstander og grunnlag for konklusjoner
3. Ensidig legge den ene parts syn til grunn.
4. Utelate all dokumentasjon som strider mot en forutinntatt hypotese.
5. Blande rollen som klinisk psykolog og sakkyndig psykolog.
6. Benytte ulike metoder på partene i en sak.
7. Akseptere den fundamentale attribusjonsfeil.
8. Klare brudd mot flere fagetiske prinsipper.

Alle disse punkter forkastes i all vitenskapelig, empirisk litteratur!

FER synes ute av stand til å se konsekvensen av sine egne ”konklusjoner”! Det handler ikke om faglig forsvarlighet, men om å beskytte medlemmer hvis virke overhodet ikke holder et minstemål av faglig nivå, slik analysen dokumenterer. Det er ikke særlig tillitsvekkende av FER og rammer NPF som den ansvarlige for FER! FER synes mer opptatt av å hindre at en kritiker av uvitenskapelige fagfolk får rett, enn å forholde seg til vitenskapelig kunnskap og metode, derigjennom fagetikk!

I et foredrag 9.4.2006 gir psykolog og forsker Bo Edvardsson en definisjon av hva en utredning er:

”Utredning = att i ett praktiskt sammanhang med styrning från en eller flera frågeställningar och med för frågeställningarnas besvarande lämpliga metoder arbeta fram med eftersträvande av tydlighet, noggrannhet och korrekthet ett beslutsunderlag eller en information i en lämplig redovisningsform.”

Hallaråkers rapport strider klart mot dette. Edvardsson gav samtidig en beskrivelse av hva som ikke er en utredning:

“Vad är inte en utredning?

Utredning är en term som missbrukas mycket. Exempelvis är ett **okritiskt klippkollage** av uppgifter utan styrande frågeställning inte en utredning. Inte heller en påstådd utredning som arbetat med uppgifter som inte **rimligt säkerstälts, inte prövats kritiskt eller kontrollerats**. Inte heller ett **ensidigt bekräftelsesökande utifrån en förhandsuppfattning**. Inte ett dokument som **undanhåller relevanta källor eller uppgifter**. Inte övertalande eller förföljande dokument eller **partsinlagor**. Inte ett arbete,

där metoderna för att skapa uppgifter inte är relevanta.

Det är viktigt att skilja på utredningar som uppfyller **elementära saklighetskrav** och påstådda utredningar med **grova brister i metodik och saklighet**. En del utredare verkar **inte ha förstått eller vill inte förstå** vilka krav som ställs på en utredning.”

Edvardsson beskriver her en rekke ankepunkter som Hallaråker gjør seg skyldig i. Den sakkyndige har et kildekritisk ansvar som klart er brutt av Hallaråker, ved at det ikke er foretatt noen som helst kildekritisk vurdering. FER følger opp og synes ikke ha forstått eller vil forstå sin rolle som en kritisk instans til sine egne medlemmer. Istedenfor kritisk vurdere den sakkyndige går de umiddelbart i forsvar for denne. Ikke noe sted viser FER til feil i analysene av den sakkyndige rapport, bare at det er en ”*alternativ forståelse*”! Ikke noe sted underbygger FER sine påstander. FER faller som offer for sin egen arroganse, forutinntatthet og manglende evne til kritisk vurdere en sakkyndig rapport andre sakkyndige stiller alvorlige spørsmål ved! De gjennomarbeidede analysene av Hallaråkers rapport avslører ikke bare Hallaråkers faglige svikt, de avslører også FER sin falske legitimitet. Det er all grunn til å stille spørsmål ved NPF sin troverdighet, kompetanse og evne til kritisk vurdere egne medlemmer i denne saken.

FER dokumenterer gjennom sin manglende evne til å behandle en klage seriøst, fra en av sine medlemmers klient, et klart brudd på egne etiske prinsipper, der det klart fremgår at:

”*Respekt*

Psykologen viser respekt for individets grunnleggende rettigheter, verdighet og integritet, og tilstreber å unngå at hans/hennes kunnskap anvendes på en måte som krenker, utnytter eller undertrykker individer. Psykologen er oppmerksom på og respekterer den kunnskap, innsikt, erfaring og ekspertise som klienter, relevante tredje parter og allmennheten har og respekterer kollegers og andre yrkesgruppers særlige kompetanse, forpliktelser og ansvar.”

Ihht. EPNP gjelder disse etiske regler også for FER (som består av psykologer) slik EPNP beskriver:

”De fagetiske prinsippene regulerer psykologers faglige virksomhet, som er definert som enhver situasjon der psykologen utøver yrkesmessig virksomhet i relasjon til individ, gruppe eller organisasjon.

De fagetiske prinsippene etterleves også i yrkesmessige situasjoner hvis innhold ikke umiddelbart kan karakteriseres som psykologisk faglig virksomhet, men som utøves av psykologer og bygger på ferdigheter oppnådd gjennom psykologutdannelsen.”

FER viser ingen respekt for klagers rettigheter til å få klagen vurdert på en seriøs faglig holdbar måte ihht de fremgangsmåter som faktisk ligger i en vitenskapelig metodikk, og krenker med det åpenbart klagers rett til en seriøs faglig vurdering.

FER viser klart manglende respekt for den kunnskap, innsikt, erfaring og ekspertise klager, som klient, har i denne konkrete saken, om denne sakens faktum. Det fremstår som særdeles arrogant og respektløst og dokumenterer at FER kun er et alibi for NPF sitt forsøk på å fremstå med troverdighet i saker som dette!

Slik enhver kulturs nivå bedømmes ut i fra hvordan den tar seg av de svakeste, slik bedømmes NPF ut i fra hvordan de på en vitenskapelig basert måte håndterer de som dokumenterer alvorlig faglig svikt ved enkelte av sine medlemmer. Å krenke en klient sin rett til å bli hørt og behandlet seriøst er et brudd på opplagte etiske som demokratisk rettigheter, FER gjennom sin arroganse synes heve seg over.

I henhold til reglement og saksbehandlingsregler for fagetisk råd er det 7 ulike standardbesvarelser FER kan gi. Den begrunnelsen FER gir :

[5.1.2.2] Klagen forkastes uten nærmere utredning, da det er åpenbart at den ikke vil føre frem.

forutsetter at klagen ikke er realitetsbehandlet! Allikevel påstår FER at :

Ved gjennomgang av den sakkyndige rapporten finner FER ikke at innklagedes arbeid medfører brudd på Etiske prinsipper for nordiske psykologer (EPNP).

Hvordan kan FER påstå at en rapport ikke medfører brudd med EPNP når den ikke er realitetsbehandlet? FER avslører seg selv i sin forutinntatte holdning.

Ihht FER's reglement pkt. **5.1.1** "*Ved vurdering av hvilke vedtak som skal fattes ved avvik fra de etiske prinsippene, skal utvalget vurdere de påklagede handlinger, psykologens intensjoner og konsekvenser av handlingene*".

"*de påklagede handlinger, psykologens intensjoner og konsekvenser av handlingene*" er ikke vurdert noe sted av FER! Da kan de heller ikke si noe om at brudd på EPNP ikke har skjedd!

Videre beskrives det i pkt. **4.2.11** at "*Når ankeutvalget fatter vedtak i klagesaker som berører medlemmers opptreden i saker som er under behandling i rettsapparatet eller hos barnevernmyndighetene, bør vedtak begrunnes slik at det også blir klart om eventuell kritikk svekker den sakkyndiges faglige vurderinger og/eller konklusjoner*". FER's vedtak i denne saken er ikke begrunnet! Den er dermed ikke etterprøvbart!

Konklusjon:

Klagen er ikke realitetsbehandlet av FER og de kan derfor heller ikke si noe om verken det faglige eller fagetiske ved rapporten. Allikevel avviser de klagen! Dette fremstår særdeles forutinntatt og arrogant. Det synes opplagt at FER har en forutinntatt holdning, der de søker dekke en psykolog som har begått en rekke alvorlige faglige feil og brudd på vitenskapelig metode i den sakkyndige rapport.

I en domstol vil retten begrunne sin vurdering slik at den kan bestrides eller ankes. FER's påstand er i strid med de fagetiske retningslinjer ikke begrunnet og det kan derfor være nødvendig å ta saken til domstolene.

FER's "konklusjon" blir etter dette å anse som et forsøk fra Norsk Psykolog Forening på å fremstå som en seriøs aktør, avslørt som et klart eksempel på det motsatte. Med sin arroganse, respektløshet, manglende faglige integritet og manglende legitimitet legges det til grunn at FER sin "konklusjon" ikke avspeiler en faglig vitenskapelig vurdering, men fremstår som et rent forsvar for en sakkyndig uten nødvendige vitenskapelige og metodiske ferdigheter til å drive sakkyndig arbeid i tråd med gjeldende retningslinjer. FER beskytter og overser med dette klare brudd på EPNP.

Det ankes således på hele FER sin "konklusjon"!

Undertegnede legger til grunn at øvrig dokumentasjon i saken, som tidligere er sendt FER blir overbrakt AFEK. Dersom slik dokumentasjon mangler/er makulert, vennligst gi beskjed så snart som mulig.

Rune Fardal

Bergen